

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. An publicatio Bullæ in cœna Domini tolerantiam interrumpat, & privilegia revocet. In iis quæ jure regio agunt, non perstringuntur Reges; in ceteris, est tantùm comminatio & protestatio. Deinde ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

CAPVT X.

Synopsis.

I. An publicatio Bullæ in cœna Domini tolerantiam interrumpat, & privilegia revocet. In iis que jure regio agunt, non perstringuntur Reges; in ceteris, est tantum comminatio & protestatio. Deinde Bulla illa non est recepta in Gallia. Reges Gallia, ex privilegio, non comprehenduntur excommunicatione generali.

II. Antiqua consuetudo privilegij vim sortitur. Privilegium autem ob merita concessum, revocari non potest. Unde consuetudines privilegiorum regni Francorum non censentur revocata per Bullam, ex Navarro.

III. Eximia quedam jura sunt penes Reges nostros in rebus ecclesiasticis, qua alij Reges non obtinent. Quia eos vincunt beneficiis in Romanam Ecclesiam, Beneficia Ecclesie Romana collata, non in laicis, sed in provinciis, & supremo imperio.

IV. Harum donationum origo discutitur. Exarchi in Italia, & sub iis Duces post irruptionem Longobardorum. Hi Ravenna infesti, eâ captâ, & Eutychio Exarcho e sinibus Italia pulso, Aistulphus Romanam obsidet. Pippinus obsidionem solvit, & Exarchatum ab Aistulpho repetit.

V. Hunc dono dedit Ecclesia Romana, nec deulit frequentibus Græcorum Imp. petitionibus; ea præcipue ratione, quod aliter Romana Ecclesia tuta esse non posset, sub dominatu hereticorum. Quid comprehenditur illa donatione. Desiderio victo, Carolus M. munificentiam patris auxit, additis aliquot provinciis.

VI. Ludovicus Pius & Carolus Calvus suis beneficiis cumularunt avorum patrûmque dona.

I. NON dissimulanda hoc loco mihi videtur gravissima difficultas, quæ sæpissime à quamplurimis rerum nostrarum minùs æquis æstimatoribus moveri solet; ab hac tolerantia consuetudinum nostrarum recedere Pontifices, idque publicè quotannis testari solenni promulgatione Bullæ illius famosæ, quæ sit die cœnæ Domini, unde illi nomen. Anathemati enim addicuntur quicunque rerum ecclesiasticarum jurisdictionem ad se trahunt, etiam prætextu gratiarum illis concessarum. Sed viri gravissimi causam nostram egerunt, ita ut longa oratione non sit opus. Id unum tantum præfabor, antequam illorum verba referam, Reges nostros vel ex mero jure regio quamplurima ad suam suorumque magistratum cognitionem traxisse, vel ex longissima consuetudine, & Romanæ sedis tolerantia, id juris sibi quærivisse. Primò casu, cum jure suo utantur, à Bullæ ictibus tuti sunt. Secundo verò casu, etsi daremus formula illa generali comprehendere Reges nostros, cum scripto damnati, facto ipso & continuato tolerantia effectû absoluti sint,

rectè sequitur ad summum, minas tantum excommunicationis injectas, & potius contestationem publicè adhibitam, ad repetenda quandoque jura sua, à quibus fortasse præscriptione cadere posset Ecclesia Romana, quàm ut Reges nostri anathemate feriantur. Prætermitto regulam illam generalem, (de qua differimus libro II. cap. xv 1.) legibus ecclesiasticis provincias non obstringi, in quibus promulgata & usu recepta non fuerint; ut accidit huic Bullæ, cui exceptio illa apud Gallos objici solet. Quamvis enim ea sola respondendi ratio sufficeret, alio tamen à minis illis sunt tuti Reges nostri, quibus Romani Pontifices indulserunt, ut nullis censuris teneantur à sede apostolica inflictis, quacunq; verborum formula concepta sint, nisi disertis verbis cautum sit, Reges Francorum iis quoque comprehendendi. Qua de re copiosè alibi.

II. Præter eas rationes, aliud quoque & egregium superest nobis remedium, quo omnem hujus Bullæ metum à capite regio, & eorum qui vice sacra judicant, arceamus. Nempe consuetudinis antiquissimæ usum vim privilegij sortiri superiùs probavimus, etsi nullæ proferri possent privilegiorum tabulæ. Porrò etsi disceptetur inter Iuriconsultos an privilegium semel à Principe indultum rescindi possit sine causa; nullus tamen dubitat quin privilegia quæ propter merita conceduntur, in contractus naturam transeant, ideòque revocari nullo modo possint. Tot autem tantæque sunt in Romanam sedem Regum nostrorum merita, ut privilegia consuetudine firmata, per Bullam in cœna Domini Regibus nostris non adimi profiteantur Bellarminus & Suares, quos laudavi capite superiori. Quibus addo Navarrum, ut in ore trium hoc verbum stare possit: *Hac declaratio, inquit, tollit privilegia data etiam Regibus. Per quod dubitari posset de iudicibus Galliarum, qui judicant Clericos pro portu sive delatione armorum, & aliis casibus, quos vocant privilegiatos. Equidem arbitrator difficile ab iis abstenturos, sive quod præsupponant privilegia illa esse remuneratoria obsequiorum à se magnis impensis sanguinis & fortunarum præstitorum; sive quod sint immemorialia, & super criminibus levibus concessa, sive alia. Que an audiri debeant, iudicio sanctissimi D. N. relinquo.* Periclitari non potest Regum nostrorum causa, quam Navarrus Summorum Pontificum iudicio relinquit; cum præjudicio suo Clemens V. ostenderit quid successores sui amplecti deberent, quando de Franciæ Regum negotiis agitur. Nempe proniores esse debent erga res

Peregrinus de jure fisci lib. 1. tit. 3.

Vide secundam præfationem Marti c. 8.

Navarrus c. 17. Einchindij n. 70.